

Palliatieve sedatie

Deze folder is speciaal ontwikkeld voor familie en naasten van patiënten die betrokken zijn bij de stervensfase van hun dierbare. In de laatste levensfase gaat het vooral om comfort en kwaliteit van leven. Het is wenselijk dan zo min mogelijk last te hebben van pijn, benauwdheid, verwardheid of misselijkheid. Soms lukt dat niet (voldoende) met de normale medicatie en blijven er klachten aanwezig. In dat geval kan palliatieve sedatie een mogelijkheid zijn.

Wat is palliatieve sedatie?

Palliatieve sedatie is het toedienen van medicijnen die het bewustzijn verlagen, om het lijden van uw dierbare te verlichten in de laatste levensfase. Palliatieve sedatie wordt vaak verward met euthanasie, maar dit is niet hetzelfde. Bij palliatieve sedatie sterft uw dierbare niet als gevolg van de toegediende medicatie, maar door de onderliggende ziekte. Het bewustzijn verlagen kan tijdelijk en oppervlakkig gebeuren of voortdurend en diep. In het laatste geval is de verwachting dat de patiënt binnen enkele dagen, maximaal binnen één tot twee weken aan de ziekte zelf overlijdt.

Verschillende vormen van palliatieve sedatie

Er zijn drie vormen van palliatieve sedatie.

Continue palliatieve sedatie

Bij continue sedatie wordt uw bewustzijn verlaagd tot aan het overlijden. Continue palliatieve sedatie mag alleen als men nog maar kort te leven heeft.

Acute palliatieve sedatie

Uw behandelaar kan acute sedatie geven als u plotseling in een situatie komt, waarbij u waarschijnlijk binnen minuten of enkele uren zal overlijden. In deze situatie heeft u last van ernstige klachten, zoals pijn, benauwdheid of grote verwardheid en angst.

Intermitterende (tijdelijke) palliatieve sedatie

Bij intermitterende of tijdelijke sedatie wordt u even in slaap gebracht, maar daarna wordt u weer wakker. Dit kan meerdere keren achter elkaar, bijvoorbeeld omdat u door erge klachten niet kunt slapen. U kunt overdag dan nog een goede tijd met dierbaren door brengen.

Onderstaande informatie gaat over **continue** palliatieve sedatie.

Wanneer continue sedatie?

De behandelaar mag continue palliatieve sedatie alleen toepassen:

- als u nog maar kort te leven heeft (maximaal twee weken);
- als u ernstige klachten heeft, zoals pijn of benauwdheid;

- als het niet lukt om deze ernstige klachten op een andere manier te verhelpen/verminderen;
- als u, of een naaste, toestemming heeft gegeven. In acute situaties is dit niet altijd mogelijk.

Wie beslist over palliatieve sedatie?

Palliatieve sedatie is een medische behandeling waarbij zorgvuldig gehandeld moet worden. Uw behandelaar bepaalt wat het juiste moment is om te starten met de sedatie zodat deze het meeste kans van slagen heeft. Dit wordt altijd van tevoren met u en uw naasten besproken. U hebt zo genoeg tijd om afscheid te nemen van elkaar. U kunt natuurlijk ook aangeven dat u geen palliatieve sedatie wilt.

Hoe werkt het?

Uw behandelaar beoordeelt welk medicijn bij u past en hoeveel u hiervan nodig heeft. Meestal is dat midazolam. Bij palliatieve sedatie krijgt u via een naaldje deze medicijnen toegediend. Dit naaldje wordt vaak verbonden met een pompje dat continu de juiste hoeveelheid regelt.

Kun je vanzelf wakker worden uit de palliatieve sedatie?

Door de sedatie is uw bewustzijn verlaagd en zijn de klachten verdwenen. Heel soms kan het gebeuren dat u toch vanzelf wakker wordt. Dan wordt gekeken of aanpassingen van de medicatie nodig is. Soms maken patiënten een beweging of trekken met het gezicht. Dit betekent niet dat iemand niet comfortabel is, want net als in de normale slaap bewegen mensen wel eens.

Verzorging

In de laatste fase eten en drinken patiënten niet of nauwelijks. Het lichaam vraagt er ook niet meer om. Comfort is het belangrijkste. We doen er alles aan u zo goed mogelijk te verzorgen. Het kan zijn dat de behandelaar u naast de sedatieve middelen ook pijnstillers of andere medicijnen geeft om u prettiger te voelen. De verpleegkundigen zullen u ook in de laatste levensfase goed verzorgen. Om te voorkomen dat u last krijgt van een volle blaas, wordt meestal een blaaskatheter ingebracht.

Mocht u naar aanleiding van deze informatie nog vragen hebben neemt u dan contact op met uw behandelend arts of verpleegkundige.

Tip: Bekijk uw dossier op MijnZGT

MijnZGT is het patiëntenportaal van ZGT. U kunt op MijnZGT via uw computer, tablet of mobiel delen van uw medisch dossier inzien. Ook kunt u daar uw persoonlijke gegevens controleren en vragenlijsten invullen. Via de HiX Patiënt app op uw tablet of telefoon is MijnZGT ook te bekijken. Kijk voor meer informatie op: zgt.nl/mijnzgt.